

اثر فنی تویین و سیکلوسپورین بر آنزیم های بافت همبند در فیبروبلاست های بالغین و کودکان

سورنا وهبی^۱، شیلان صلاح^۲، بهاره ناظمی سلمان^۳، فاطمه نقره کار^۴، امیر علی اسدی^۵

۱. دانشیار بخش پرپودنتیکس، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

۲. استادیار بخش بیماریهای دهان دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان

۳. استادیار بخش کودکان، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان

۴. دندانپزشک

۵. دانشجوی دندانپزشکی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده

زمینه و هدف: افزایش حجم لته یک اثر جانبی معمول در افراد مصرف کننده داروهای ضد صرع، سرکوبگر ایمنی و بلوک کننده های کانال کلسیمی است. سیکلوسپورین و فنی تویین از مهمترین داروهای مرتبط با افزایش حجم لته ای هستند. فیبروبلاست های لته ای در تولید آنزیم های مشخص بعد از مصرف داروهای مرتبط با افزایش حجم لته نقش بارزی دارند. مطالعات گذشته شیوع بالاتر افزایش حجم لته ای در کودکان و بالغین را نشان داده اند. هدف این مطالعه، مقایسه فیبروبلاست های طبیعی لته انسان در مجاورت سیکلوسپورین یا فنی تویین و مقایسه میزان تولید سطوح مشخصی از آنزیم های موثر در افزایش حجم لته ای می باشد. **روش بررسی:** نمونه ها از بیوپسی لته ای هفت فرد بالغ و هفت کودک فراهم و در دو محیط کشت داده شدند با رشد سلول های فیبروبلاست، آنها در معرض سیکلوسپورین یا فنی تویین قرار گرفتند. واکنش زنجیره ای پلیمرز معکوس (RT-PCR) به منظور اطمینان از سطوح تولید شده R-EGF، کاتسپین B، L-لیزیل اکسیداز، COL1، TGFβ1، MMP-1,2، TIMP1 انجام شد. **یافته ها:** با توجه به آنالیز های RT-PCR، TGFβ1 و TIMP، کاتسپین B و EGF مقدار قابل مقایسه ای در بالغین و گروه های کودکان نشان دادند. TGFβ1 تنها مدیاتور ایجاد شده توسط هر دو دارو در بالغین و کودکان بود. فنی تویین باعث تولید TIMP شد و سیکلوسپورین ژن کاتسپین B را در هر دو گروه سنی القا کرد. **نتیجه گیری:** سطوح مختلفی از آنزیم ها بعد از درمان فیبروبلاست های لته ای بالغین و کودکان با فنی تویین یا سیکلوسپورین می تواند دلیل شدت افزایش حجم لته ای بیشتر در کودکان باشد. مطالعات بیشتری در مورد پاتوژنز افزایش حجم لته ای در گروه های مختلف سنی نیاز است انجام شود.

واژه های کلیدی: سیکلوسپورین، فیبروبلاست، فنی تویین

وصول مقاله: ۱۳۹۴/۱۰/۱۷ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۲/۲۸

نویسنده مسئول: دکتر بهاره ناظمی سلمان ایمیل Dr.b.nazemi@gmail.com

مقدمه:

افزایش حجم لته ای مرتبط با دارو ممکن است بعد از بلوک کننده های کانال کلسیم رخ دهد. دشواری در مصرف برخی داروهای ضد صرع، سرکوبگر ایمنی و صحبت کردن، تأخیر رویش دندان ها و مشکلات زیبایی

6, IL-8, IL-1 β , TGF- β 1, PGE2, ذخیره پروتئین های ماتریکس خارج سلولی مانند کلاژن و عدم تعادل بین فرآیندهای تولید و تخریب در بافت همبند، افزایش تولید گلیکوزآمینوگلیکانها و اختلالات عملکردی در ترشح آنزیم های مرتبط با ماتریکس خارج سلولی مانند متالوپروتئینازو بازدارنده های بافتی پیشنهاد کرده اند (6, 8-10). آنزیم های مختلفی در فرآیند متابولیسم کلاژن و ماتریکس خارج سلولی حضور دارند. متالوپروتئینازها آنزیم های اولیه مرتبط با تخریب و ازکارافتادگی ماتریکس بافت همبند هستند و بخصوص در پروسه های فیزیولوژیک و پاتولوژیک متابولیسم کلاژن تاپ I موثراند. فعالیت این آنزیم ها بوسیله بیان ژن در مراحل رونویسی و ترجمه و کارایی آنها بوسیله TIMP یا مهار کننده های بافتی که به عنوان آنتاگونیست MMP نقش ایفا می کنند القا می شود (11).

در یک مطالعه تازه منتشر شده توسط وهبی و همکارانش (4)، نشان داده شد که عدم وجود تنظیمی برای فرآیند پروتئولیتیک و تناوب مسیرتخریب کلاژن، منجر به تجمع کلاژن می شود. برای نمونه، فنی تویین و سیکلوسپورین هردو باعث افزایش تولید الاستین توسط فیبروبلاست های لته ای به هنگام ارزیابی با PCR شدند. در مطالعه ی دیگری که در سال 2014 توسط وهبی و همکارانش بر روی تولید آنزیم های فیبروبلاست لته بر اثر فنی تویین صورت گرفته است مشخص گردیده که تفاوت در میزان تولید لیزیل اکسیداز و الاستین در

مصرف کنندگان این داروها را درگیری نماید (1, 2). بیشترین داروهایی که باعث افزایش حجم لته ای می شوند به ترتیب فنی تویین، سیکلوسپورین و نیفیدپین هستند (3).

هایپرپلازی فیبروتیک لته به عنوان نتیجه ای از افزایش حجم التهابی بافت همبند یا هایپرپلازی اپیتلیوم لته ای شناخته شده است (4). مدت و دوز داروی مصرف شده علاوه بر پتانسیل ژنتیکی و فاکتورهای محیطی، میزان التهاب، فیبروز و سلولاریتی ناحیه درگیر شده را تحت تاثیر قرار می دهند. سن بیمار و میزان پلاک دندانی نیز از فاکتورهای بسیار مهم و مرتبط با هایپرپلازی لته ای ایجاد شده توسط دارو است (5). مطالعات اپیدمیولوژیک، ارتباط و شدت بیشتری از هایپرپلازی القا شده توسط دارو را در بچه ها، به خصوص در پسران، نوجوانان و نواحی قدامی فک نشان داده اند (6). Seymour و همکاران گزارش کرده اند که هایپر پلازی لته ای القا شده توسط سیکلوسپورین در بچه ها در مقایسه با بالغین بیشتر است هر چند هایپر پلازی مرتبط با بتا بلاکراهای کلسیم که بیشتر توسط بالغین مصرف می شود، به ندرت در کودکان دیده شده است (7).

پاتورژن هایپرپلازی لته ای همچنان مبهم و عود ممکن است 3 تا 6 ماه بعد از جراحی رخ دهد (2, 5, 8). مطالعات گذشته مکانیسم های مختلفی را مرتبط با هایپرپلازی لته ای ایجاد شده توسط دارو مانند عملکرد متفاوت فیبروبلاست ها، تولید سایتوکاین ها از جمله IL-

Longhurst (۱۶) و Seymour (۱۷) سلول های انفیلتراتیو به طور غالب شامل T-Cells هستند و با شروع فرآیندهای تخریبی در زخمها، سلولهای انفیلتره به سلولهای B یا پلاسماسل تمایز می‌یابند.

فنی توئین و سیکلوسپورین به مدت طولانی برای اهداف درمانی در بیماران با بیماری دستگاه عصبی مرکزی (۱۸) صرع، انتقال عضو و بیماری های مرتبط با ایمنی، بخصوص در بچه ها استفاده می‌شده است. فیبروبلاست‌ها سلول های اصلی درگیر در هایپرپلازی لته ای ایجاد شده توسط فنی توئین و سیکلوسپورین هستند. آنها مسئول تولید مدیاتورهای التهابی، ماتریکس خارج سلولی و تنظیم متابولیسم کلاژن می باشند (۱۹). در مورد شیوع غیر یکسان هایپرپلازی لته ای در کودکان و بالغین و مکانیسم ناشناخته عملکردی فنی توئین و مدیاتور های التهابی در دو گروه اطلاعات اندکی وجود دارد. هدف از این مطالعه، مقایسه فعالیت فیبروبلاست های طبیعی لته کودکان و بزرگسالان در مجاورت سیکلوسپورین یا فنی توئین و مقایسه میزان تولید سطوح مشخصی از آنزیم های موثر در افزایش حجم لته ای می باشد.

روش بررسی

این مطالعه یک مطالعه ی *in vitro* (آزمایشگاهی) بوده و در سال ۱۳۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با کد اخلاق ۱۰۹ انجام شد

بزرگسالان و کودکان معنی دار است و تفاوت در گروه های سنی میتواند با این موضوع مرتبط باشد (۱۲). مطالعات همچنین ثابت کرده اند که طی تغییرات فیبروزیک موضعی سایتوکاینهایی مانند TNF- α و TGF β و اینترلوکین‌های مختلف در پاسخ به برخی داروها تولید میشود و عدم تعادل سایتوکاین، می تواند به عنوان عاملی موثر در هایپرپلازی لته ای القا شده توسط دارو تلقی شود. TNF- α یک سایتوکاین پیش التهابی مهم در وضعیت های التهاب مزمن لته ای است که باعث تحریک تکثیر فیبروبلاستها و مانع فاگوسیتوز کلاژن بوسیله فیبروبلاست های لته ای می شود. همچنین مانع سنتز کلاژن شده و تولید ماتریکس متالوپروتئینازها را که ماتریکس لته‌ای را تخریب می‌کنند افزایش می‌دهد (۱۳).

در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۴ توسط ناظمی سلمان انجام شد مشخص گردید که تولید واسطه های التهابی (از جمله IL8, IL1 β , PGE2, IL6, TGF β) در اثر فنی توئین توسط فیبروبلاستهای لته کودکان بیشتر از بالغین است (۱). مشخص شده که طبیعت ضایعات التهابی در کودکان با بالغین متفاوت است (۱۲). بر اساس تئوری Gillet، لنفوسیت B تمایز نیافته مسئول بیشتر فرآیندهای التهابی انفیلتراتیو است؛ بنابراین ضایعات کلینیکی پیشرفت نمی کنند و ممکن است ترکیب یکسانی از سلول های انفیلتراتیو در ضایعات نهفته بالغین حضور داشته باشند (۱۴، ۱۵). بر اساس نظریه

RNA فیبرو بلاست های لته ای، با استفاده از Mini Kit، RNA Assay استخراج شدند. واکنش RT به صورت ذیل انجام گرفت: ترکیب واکنش شامل ۱ میلی مول 12 Mgc، 2/0 میلی مول dNTP بافر RT، 5/0 میکروگرم الیگوپرایمر dT، 200 واحد MmuLV ترنسکریپتاز معکوس و تا ۲۰ میکرولیتر آب Depc تا واکنش حجم نهایی مراحل پرایمرهای RT-PCR (جدول ۱) و برنامه حرارتی PCR (جدول ۲) انجام گیرد.

واکنش های PCR در نهایت با حجم ۳۰ میکرولیتر شامل ۵ میکرولیتر از cDNA، 2/0 میلی مول از مخلوط dNTP و ۱ pmol از هر پرایمر و ۱/۲۵ واحد از Taq DNA Polymerase انجام شد. محصولات بدست آمده با ۲٪ ژل آگاروز الکتروفورز آنالیز شد و بوسیله SyBR به رنگ سبز درآمد. کمی سازی باندهای PCR بوسیله gene tools و نرم افزار Fire Reader که روی دستگاه UVITECH به عنوان دستور استفاده سوار شده بود، محاسبه شد. محصولات PCR پس از ۳۵ سیکل آنالیز گردید.

آنالیز آماری

آنالیز آماری با استفاده از Kruskal Wallis آنالیز یک طرفه واریانس ادامه یافته بوسیله U-Mann-Whitney تست مقایسه ای چندگونه انجام شد. اثر سن روی هر گروه داروی ضد صرع بوسیله تست U-Mann-Whitney انجام گرفت. میزان خطای آلفای کمتر از ۰/۰۵ به عنوان معنی دار انتخاب شد.

نمونه ها از بیوپسی لته ای ۷ بیمار بالغ بین سنین ۳۵ تا ۴۲ سال که برای جراحی افزایش طول تاج ارجاع شده بودند، جمع آوری شد. بیماران سیستمیک یا پریودنتال از مطالعه خارج شدند. نمونه های بچه ها شامل بافت اضافی به دست آمده در طی روند خارج کردن دندان نهفته در ۷ کودک بین سنین ۷ تا ۱۱ سال بود و مجوز اخلاقی از کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی اتخاذ شد.

مرحله آزمایشگاهی کشت سلولی و PCR

هر نمونه لته ای به DMEM با ۱۰٪ سرم جنین گاو، ۵۰ واحد / میلی لیتر استریتومایسین و ۵۰ واحد / میلی لیتر پنی سیلین ارسال شد. سپس محیط های کشت در ۳۰ و ۵٪ CO2 انکوبه و برای اطمینان از عدم آلودگی در محیط کشت، در صورت نیاز، محیط کشت جدید افزوده شد. فیبروبلاست ها تکثیر، آغشته به تریپسین و به بقیه محیط های کشت منتقل شد تا نسل چهارم سلول ها بتوانند در آزمایش استفاده شوند. بعد از شمارش سلول ها، تعداد مشخصی از سلول ها در محیط های کشت قرار گرفت و بعد از ۷۲ ساعت محیط های کشت، به گروه های آزمایشی و کنترل تقسیم شد. محیط های کشت آزمایشی، ۲۰ میلی گرم / میلی لیتر فنی توپین یا ۸۰۰ میلی گرم / میلی لیتر سیکلوسپورین دریافت کردند. سلول های فیبروبلاست گروه های آزمایشی و کنترل از فلاسک جدا و سپس در بافر RNA نگه داری شدند.

یافته ها

گروه بالغین در مقایسه با مقدار گروه کنترل کاهش داد (جدول ۱).

القای آنزیم ها توسط فنی تویین در گروه کودکان

EGF در مقادیر مشخص افزایش یافته و MMP1، کاتسپین B و TIMP در مقایسه با مقادیر در گروه های شاهد به طور معنی دار کاهش یافت. (جدول ۱) همچنین در نمودار ۲ القای آنزیم ها توسط سیکلوسپورین در گروه بالغین و کودکان مقایسه شده است.

بحث:

این مطالعه نشان داد که بعد از قرار گیری فیبروبلاست های لته ای بالغین و کودکان در معرض فنی تویین یا سیکلوسپورین سطوح متفاوت تولید آنزیم ها می تواند دلیل شدت افزایش حجم لته ای بیشتر در کودکان باشد.

این پژوهش روی نمونه های بافت لته ای بالغین و کودکان انجام گرفت که با فنی تویین یا سیکلوسپورین درمان شده بودند. نتایج بدست آمده نشان داد که TIMP در حضور سیکلوسپورین در مقادیر پایینتری تولید می شود. همچنین نمونه های کودکان که فنی تویین یا سیکلوسپورین دریافت کردند، میزان پایین تر TIMP را نشان دادند. نمونه های تحقیق حاضر بعد از ۴۸ ساعت قرار گرفتن در معرض داروها، مورد مطالعه قرار گرفتند.

در شروع ۹ فرد بالغ و ۸ کودک وارد مطالعه شدند که به دنبال از دست دادن برخی نمونه ها به خاطر مشکلات آزمایشگاهی و کلینیکی، ۱۴ نمونه شامل ۷ نمونه از کودکان و ۷ نمونه از بالغین به منظور اطمینان از کارایی فیبروبلاست های لته ای، در تولید آنزیم های مشخص استفاده شد. با توجه به آنالیز های RT-PCR، $TGF\beta 1$ و TIMP، کاتسپین B و EGF، مقدار قابل مقایسه ای در بالغین و گروه های کودکان نشان دادند. القای آنزیم ها

توسط سیکلوسپورین در گروه بالغین

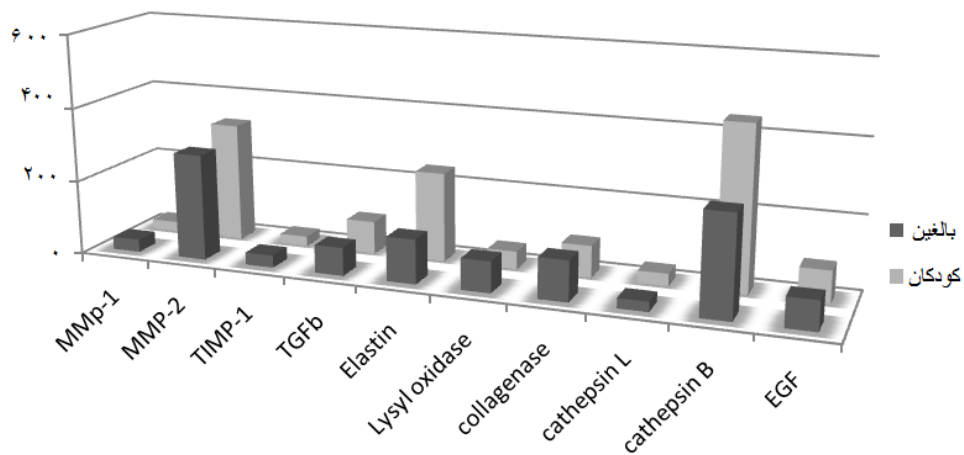
وجود سیکلوسپورین در گروه بالغین منجر به کاهش میزان بیان TIMP، $TGF\beta 1$ کاتسپین B، الاستین و EGF شد که نقش مهمی در تغییر و تبدیل لته ای و افزایش میزان بیان لیزیل اکسیداز در مقایسه با میزان یافت شده گروه شاهد دارند (جدول ۱).

القای آنزیم ها توسط سیکلوسپورین در گروه کودکان

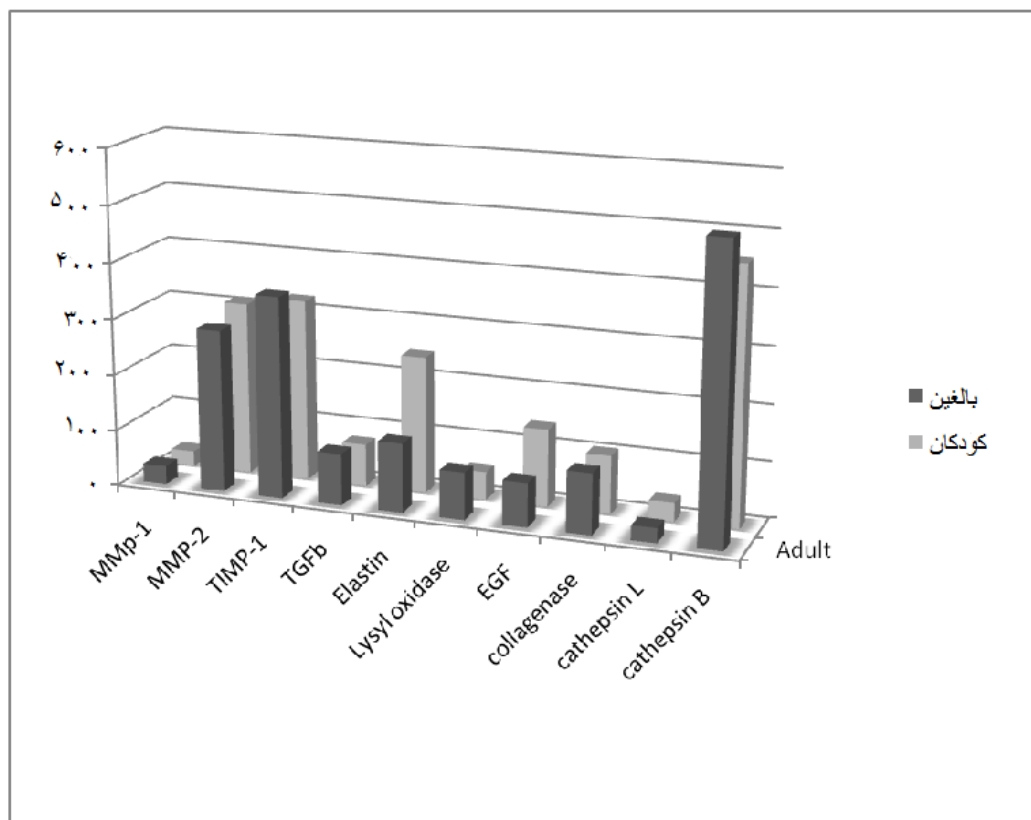
سیکلوسپورین در گروه کودکان باعث کاهش میزان تولید MMP1، TIMP و افزایش میزان تولید $TGF\beta 1$ و کاتسپین B در مقایسه با مقادیر گروه کنترل شد (جدول ۱). در مقایسه ی القا آنزیمی در کودکان و بزرگسالان $TGF\beta 1$ میزان افزایش یافته در کودکان و کاهش یافته در بالغین نشان داد و در دو گروه میزان تولید TIMP کاهش داشت (نمودار ۱).

القای آنزیم ها توسط فنی تویین در گروه بالغین

فنی تویین، میزان تولید $TGF\beta 1$ ، کاتسپین B و لیزیل اکسیداز را افزایش و میزان تولید الاستین و EGF را در

نمودار ۱: مقایسه اثر سیکلوسپورین روی تولید آنزیم های بافت همبند بوسیله فیبروبلاست های لته ای بالغین و کودکان

نمودار ۲: مقایسه اثر فنی توئین روی تولید آنزیم های بافت همبند بوسیله فیبروبلاست های لته ای بالغین و کودکان

جدول ۱. القای آنزیم های بافت همبند بوسیله سیکلوسپورین و فنی توئین توسط فیبروبلاست های مرتبط گزارش شده اند

P value لته ای بالغین (رنگ آبی) و کودکان (رنگ قرمز). داده ها بر اساس میانگین، انحراف معیار و * تفاوت معنی دار

بین سیکلوسپورین، فنی توئین و گروه کنترل (P<0.05)

P value	کنترل	فنی توئین	P value	کنترل	سیکلوسپورین	آنزیم های بافت همبند	
.866	33.43 ±20.47	32.95± 20.47	.866	33.43± 20.47	34.22±21.56	MMP-1	بالغین
.332	311.31± 40.73	288.88± 54.02	.332	311.31 ± 40.73	287.32± 46.18	MMP-2	
.398	345.72± 37.79	358.005 ±13.80	.000*	345.72 ± 37.79	32.95± 20.47	TIMP-1	
.010*	48.29± 28.54	91.87± 44.44	.042*	48.29 ±28.54	75.70 ± 21.19	TGF-b	
.038*	161.03± 74.85	122.47 ±58.56	.042*	161.03 ± 74.85	119.53 ±63.59	Elastin	
.002*	60.02± 7.13	83.55± 1175	.002*	60.02 ±7.13	84.28± 9.96	Lysyl oxidase	
.038*	54.905± 25.71	77.73± 12.13	.012*	54.905 ± 25.71	78.99 10.68	EGF	
.486	90.63± 34.85	107.60± 21.81	.486	90.63 ±34.85	109.405 ±21.41	collagenase	
.305	27.52± 2.04	26.37± 2.37	.305	27.52± 2.04	26.68 ±1.78	Cathepsin L	
.038*	373.17± 110.17	519.69 ±194.63	.114	373.17 ± 110.17	271.81± 94.93	Cathepsin B	
.038*	38.43± 11.60	26.92± 8.97	0.38*	38.43 ±11.60	28.28 ±10.52	MMP-1	کودکان
.322	212.51± 171.39	309.18± 178.34	.322	212.51 ± 171.39	323.47 ±148.48	MMP-2	
.038*	242.33± 98.65	324.02± 87.49	.000*	242.33 ±98.65	26.92± 8.97	TIMP-1	
.038*	59.51± 24.51	75.28± 24.51	.038*	59.51± 24.51	89.54± 42.99	TGF-b	
.217	219.35± 28.61	243.84± 24.38	.217	219.35 ± 28.61	242.26± 45.52	Elastin	
.486	43.59± 22.73	49.83± 22.73	.486	43.59± 22.73	49.34± 22.07	Lysyl oxidase	
.100	74.77± 29.91	138.25 ±60.42	.100	74.77 ±29.91	88.75 ±34.51	EGF	
.322	84.90 ±61.93	104.14 ±77.07	.332	84.90± 61.93	86.87 ±47.51	collagenase	
.143	38.68± 11.52	33.44± 4.75	.143	38.68± 11.52	34.46± 4.59	Cathepsin L	
.002*	373.17± 110.17	454.52± 105.86	.012*	373.17 ± 110.17	443.04 ±169.98	Cathepsin B	

کردند. به نظر می‌رسد که اثرات مهارى سیکلوسپورین و فنی توپین روی MMP1 و TIMP، فرآیند تخریب کلاژن را در فیبروبلاست‌های لته‌ای سرکوب می‌کند که منجر به افزایش حجم لته می‌شود.

در این پژوهش سیکلوسپورین در گروه بالغین منجر به کاهش تولید $TGF\beta 1$ شد، در حالی که در گروه کودکان میزان آن را افزایش داد. agliano (۲۱) میزان افزایش یافته‌ای از بیان ژن $TGF\beta 1$ را ۷۲ ساعت پس از درمان با سیکلوسپورین گزارش کرد. Cotrim (۲۲) نیز میزان بالاتری از $TGF\beta 1$ را هنگامی که فیبروبلاست های لته ای انسان با سیکلوسپورین درمان شدند، نشان داد. در یک مطالعه دیگر بوسیله Cotrim (۲) نشان داده شد که اگر تولید $TGF\beta 1$ در فیبروبلاست های نرمال لته درمان شده با سیکلوسپورین A خنثی شود، اثر تکثیری سیکلوسپورین A روی سلول های فیبروبلاست منع خواهد شد، شاید بدین دلیل که تحریکات درون ریز $TGF\beta 1$ باعث تکثیر فیبروبلاست های نرمال لته ای درمان شده با سیکلوسپورین A می‌شود. در مطالعه حاضر، فنی توپین میزان $TGF\beta 1$ را در گروه بالغین، افزایش داد. این با نتایج Gonzalez موافق است که افزایش قابل توجهی در $TGF\beta 1$ بعد از درمان با فنی توپین را نشان داده است. اهمیت افزایش $TGF\beta 1$ از این جهت است که مطالعات مختلف اثر تنظیمی $TGF\beta 1$ را روی میزان بیان MMP1 و TIMP نیز نشان دادند

Hyland (۲۰) و Yamada (۱۹) نیز اثر مهارى سیکلوسپورین روی TIMP را ۲۴ ساعت بعد گزارش کردند ولی هیچ تفاوتی در میزان بیان، بعد از ۴۸ و ۷۲ ساعت پیدا نکردند. Gagliano (۲۱) تغییرات مشخصی در TIMP بوسیله سیکلوسپورین پیدا نکرد ولی در مطالعه Cotrim (۲۲) افزایش معنی داری از بیان TIMP بوسیله سیکلوسپورین یافت شد. Yamaguchi (۲۳) و همکاران کاهش TIMP را بعد از قرار گرفتن طولانی مدت در معرض سیکلوسپورین A یافتند. در یک مطالعه بوسیله Kato (۲۴) نشان داده شد که فنی توپین، القای TIMP را در یک دز وابسته به زمان القا می‌کند.

بر اساس نتایج مطالعه حاضر، در گروه اطفال میزان MMP1 بوسیله هر دو داروی سیکلوسپورین و فنی توپین کاهش یافت ولی تفاوت معنی داری در گروه بالغین یافت نشد. به طور مشابه در یک مطالعه بوسیله Gagliano (۲۱) میزان MMP1,2 تغییرات معنی‌داری بعد از درمان با سیکلوسپورین A نداشت. در مطالعه Yamaguchi (۲۳) اثر طولانی مدت اکسپوژر به سیکلوسپورین A بیان MMP1 را تغییر نداد. Hyland (۲۰) نشان داد اثرات ممانعتی سیکلوسپورین روی MMP1 وابسته به یک دز و زمان است. Yamada (۱۹) نیز میزان کاهش یافته‌ای از MMP1 بعد از درمان با سیکلوسپورین یا فنی توپین و Kato (۲۴) کاهش میزان MMP1, 2, 3 را پس از درمان با فنی توپین گزارش

(۲۵). در یک مطالعه بوسیله Cotrim (۲۲) نشان داده شده که میزان افزایش یافته $TGF\beta 1$ ، تولید $MP1,2$ را کاهش می‌دهد، شاید بدین دلیل که هر چه قابلیت‌های تخریب فیبروبلاست‌های لته‌ای ضعیف‌تر می‌شود، رسوب پروتئین بالاتری در ماتریکس خارج سلولی ایجاد شده که منجر به هایپرپلازی لته‌ای می‌شود.

در مطالعه حاضر، سطوح پائینتری از EGF بعد از درمان با هر دو داروی سیکلوسپورین و فنی توئین در گروه بالغین مشاهده شد. به بیان دیگر گروه کودکان افزایش EFG را در حضور دو دارو نشان دادند. نتایج ما با یک مطالعه بوسیله Modéer (۲۶) که همچنین کاهش متابولیسم گیرنده EFG را بعد از درمان با فنی توئین نشان داد، در توافق است. کاهش میزان EFG بدست آمده در مطالعه کنونی بعد از درمان با سیکلوسپورین A، با نتایج Chin و همکاران (۲۷) در تضاد است زیرا آنها دریافتند سطوح EFG بوسیله همان دارو افزایش می‌یابد. هر چند مطالعه آنها روی رده سلولی سرطانی اپیدرموئید دهانی و روی لته بی‌دندانی موش‌ها و نه روی فیبروبلاست‌های لته‌ای انسان انجام شد. Buduneli (۲۸) میزان افزایش بیان گیرنده EFG را از بیوپسی‌های لته‌ای بیمارانی که سیکلوسپورین A دریافت کرده بودند به روش آنالیز هیستوشیمیایی گزارش کرد.

مطالعه حاضر کاهش کاتسپین B در گروه بالغین و افزایش آن را در گروه سلول‌های کودکان درمان شده با سیکلوسپورین نشان داد. در حالی که فنی توئین باعث میزان بالاتری در گروه بالغین و مقدار پایین تری از کاتسپین B در گروه کودکان شد. Yamaguchi (۲۳) پی برد که اکسپوژر طولانی به سیکلوسپورین A، میزان تولید کاتسپین B و L را سرکوب می‌کند. شاید بدین دلیل که در صورت تخریب کمتر پروتئین بوسیله کاتسپین B و L هایپرپلازی لته مرتبط با سیکلوسپورین A می‌تواند ایجاد شود. Yamada (۱۹) اثرات سیکلوسپورین و فنی توئین را روی کاتسپین B و L بررسی کرد و نشان داد که تولید کاتسپین L کاهش یافته ولی میزان کاتسپین B بعد از درمان با هر دو دارو بدون تغییر ماند. همچنین نشان داد که در صورت وجود فنی توئین و سیکلوسپورین A قابلیت تخریب کاتسپین L در ماتریکس خارج سلولی کاهش می‌یابد. در مطالعه پورعباس (۲۹) و همکاران مشخص گردید که فنی توئین در محیط *invitro* نیز مانند *invivo* قادر به افزایش پرولیفراسیون سلول‌های فیبروبلاست لته‌ای بوده و این اثر فنی توئین روی سلول‌های فیبروبلاست PDL وجود دارد.

بر اساس نتایج مطالعه حاضر و مطالعات قبل سیکلوسپورین و فنی توئین نقش عملکردی کاتسپین B و L را کم می‌کنند که منجر به تجمع پروتئین‌های

در مطالعه حاضر برای اولین بار، اثرات فنی توپین و سیکلوسپورین روی تولید آنزیم های مختلف بوسیله فیبروبلاست های لته ای کودکان اندازه گیری شد. وجود نتایج متضاد در مورد برخی آنزیم ها در گروه بالغین، مطالعات بیشتر را روی کودکان در آینده ارزشمند می نماید.

نتیجه گیری

مطالعه حاضر روی فیبروبلاست های لته ای بالغین و کودکان انجام شد و میزان بیان آنزیم هایی را که به نظر می رسد در افزایش حجم لته نقش دارند بررسی کرد. کودکان و نوجوانان تمایل بالاتری به پاسخ به داروهای باعث افزایش حجم لته دارند $TGF\beta$ تنها مدیاتور ایجاد شده توسط هر دو دارو در بالغین و کودکان بود. فنی توپین باعث تولید TIMP شد و سیکلوسپورین ژن کاتسپین B را در هر دو گروه سنی القا کرد. تا زمانی که این داروها بتوانند با جایگزین های با آسیب کمتر جایگزین شوند، موضوعات مرتبط با افزایش حجم لته همچنان باقی می ماندند. مطالعات بیشتر باید متابولیسم ماتریکس خارج سلولی در واکنش های تداخل دارویی، سایتوکاین های متفاوت و فاکتورهای رشد مرتبط با افزایش حجم لته را کشف کند. یافته های حاضر بر فیبروبلاست های لته ای کودکان ازم است بوسیله مطالعات آینده مورد تأیید واقع شود.

ماتریکس خارج سلولی و القای افزایش حجم لته می شوند.

همه بیماران مصرف کننده سیکلوسپورین، فنی توپین یا نیفیدپین دچار عارضه افزایش حجم لته نمی شوند. مطالعات گذشته به نقش فاکتورهای ژنتیک روی پاتوژن های پلازما لته در کودکان و نوجوانان اشاره می کند (۳۰). تفاوت ها با نتایج مطالعه حاضر می تواند ناشی از ناهمگونی فیبروبلاست ها، تفاوت گروه های سنی، منابع تهیه فیبروبلاست ها، بیوپسی های لته ای موجود و تعداد نمونه های آماده شده در هر مطالعه باشد. مطالعه حاضر روی آنزیم های مختلفی که می توانند در هایپرپلازی لته نقش داشته باشند، انجام شد. در مرور مطالعات تا سال ۲۰۱۲ میلادی، اثر فنی توپین و سیکلوسپورین بر تولید آنزیم های بافت همبند توسط فیبروبلاست های لته به طور کامل بررسی شده بود.

افزایش حجم لته به طور جدی تری کودکان را بیشتر از بالغین گرفتار می کند. پروتئین های باند شونده پلاسمایی مرتبط با فنی توپین، می تواند به عنوان فاکتور القا کننده باشد ولی ارتباط خطی بین مدت و دز دارو با سطوح پروتئین های پلازما وجود ندارد. اتصال پروتئین ها به فنی توپین دارو را در بافت ها با تمایل بالایی برای فنی توپین همانند فیبروبلاست های لته ای پخش خواهد کرد (۷). پلاک دندانانی بخصوص در بچه ها عامل دیگر بالابرنده شدت و شیوع افزایش حجم لته است (۳۱).

References

1. Nazemisalman B VS, Bandehpour M, Aryankia A. Phenytoin Effects on Inflammatory Mediator's Production by Gingival Fibroblasts, A Comparative Study in Children and Adult. OHDM. 2014;13(847-853).
2. Corrêa JD, Queiroz-Junior CM, Costa JE, Teixeira AL, Silva TA. Phenytoin-induced gingival overgrowth: a review of the molecular, immune, and inflammatory features. ISRN dentistry. 2011;2011.
3. Kanno CM, Oliveira JA, Garcia JF, Castro AL, Crivelini MM. Effects of cyclosporin, phenytoin, and nifedipine on the synthesis and degradation of gingival collagen in tufted capuchin monkeys (*Cebus apella*): histochemical and MMP-1 and-2 and collagen I gene expression analyses. Journal of periodontology. 2008;79(1):114-22.
4. Vahabi S, Salman BN, Rezazadeh F, Namdari M. Effects of cyclosporine and phenytoin on biomarker expressions in gingival fibroblasts of children and adults: an in vitro study. Journal of basic and clinical physiology and pharmacology. 2014;25(2):167-73.
5. Carranza F.A TH, Newman M. clinical periodontology. 10th ED, Philadelphia: W.B Saunders. Co. 2007; Chap 18, 63. 270-272, 920-922.: Elsevier health sciences; 2007.
6. Nazemi Salman B VS, Ebrahimi Movaghar S, Mahjour F. Proliferative and inductive effects of Cyclosporine a on gingival fibroblast of child and adult. Dental Research Journal. 2013;10(1):52-8.
7. Seymour R, Ellis J, Thomason J. Risk factors for drug-induced gingival overgrowth. Journal of clinical periodontology. 2000;27(4):217-23.
8. González OA, González JM. Morphological and phenotypic differences in fibroblasts obtained from gingival overgrowth secondary to phenytoin: A pilot study. Revista Odontológica Mexicana. 2009;13(1):17-23.
9. Vahabi s AR. cytotoxic effect of colorhexidine on L929 fibroblasts of rats. journal of qazvin university of medical sciences. 2007;11(1):7-11.
10. Vahabi S, Moslemi M, Nazemisalman B, Yadegari Z. Phenytoin Effects on Proliferation and Induction of IL1 β and PGE2 in Pediatric and Adults' Gingival Fibroblasts. Open Journal of Stomatology. 2014;4(09):452.
11. Angel P, Baumann I, Stein B, Delius H, Rahmsdorf HJ, Herrlich P. 12-O-tetradecanoyl-phorbol-13-acetate induction of the human collagenase gene is mediated by an inducible enhancer element located in the 5'-flanking region. Molecular and Cellular Biology. 1987;7(6):2256-66.
12. Vahabi S NB, Vahid Golpaigani M, Ahmadi A. Effect of Phenytoin and Age on Gingival Fibroblast Enzymes. Journal of Dentistry, Tehran University of Medical Sciences. 2014;11(3):270-81.
13. Sugarman BJ, Aggarwal BB, Hass PE, Figari IS, Palladino MA, Shepard HM. Recombinant human tumor necrosis factor-alpha: effects on proliferation of normal and transformed cells in vitro. Science. 1985;230(4728):943-5.
14. Gillett R, Cruchley A, Johnson NW. The nature of the inflammatory infiltrates in childhood gingivitis, juvenile periodontitis and adult periodontitis: immunocytochemical studies using a monoclonal antibody to HLA Dr. Journal of clinical periodontology. 1986;13(4):281-8.
15. vahabi S km, Rezazadeh F, Nazemi slaman M. Evaluating the relationship between must cells and periodontitis journal of qazvin university of medical sciences 2013;17(2):50-6.

16. Longhurst P, Johnson NW, Hopps RM. Differences in lymphocyte and plasma cell densities in inflamed gingiva from adults and young children. *Journal of periodontology*. 1977;48(11):705-10.
17. Seymour G, Crouch M, Powell R, Brooks D, Beckman I, Zola H, et al. The identification of lymphoid cell subpopulations in sections of human lymphoid tissue and gingivitis in children using monoclonal antibodies. *Journal of periodontal research*. 1982;17(3):247-56.
18. Shaw J, Hughes C, Lagan K, Bell P. The clinical effect of topical phenytoin on wound healing: a systematic review. *British Journal of Dermatology*. 2007;157(5):997-1004.
19. Yamada H, Nishimura F, Naruishi K, Chou H-H, Takashiba S, Albright GM, et al. Phenytoin and cyclosporin A suppress the expression of MMP-1, TIMP-1, and cathepsin L, but not cathepsin B in cultured gingival fibroblasts. *Journal of periodontology*. 2000;71(6):955-60.
20. Hyland PL, Traynor PS, Myrillas TT, Marley JJ, Linden GJ, Winter P, et al. The effects of cyclosporin on the collagenolytic activity of gingival fibroblasts. *Journal of periodontology*. 2003;74(4):437-45.
21. Gagliano N, Moscheni C, Dellavia C, Torri C, Stabellini G, Ferrario VF, et al. Effect of cyclosporin A on human gingival fibroblast collagen turnover in relation to the development of gingival overgrowth: an in vitro study. *Biomedicine & pharmacotherapy*. 2004;58(4):231-8.
22. Cotrim P, De Andrade C, Martelli-Junior H, Graner E, Sauk JJ, Coletta R. Expression of matrix metalloproteinases in cyclosporin-treated gingival fibroblasts is regulated by transforming growth factor (TGF)- β 1 autocrine stimulation. *Journal of periodontology*. 2002;73(11):1313-22.
23. Yamaguchi M, Naruishi K, Yamada-Naruishi H, Omori K, Nishimura F, Takashiba S. Long-term cyclosporin A exposure suppresses cathepsin-B and-L activity in gingival fibroblasts. *Journal of periodontal research*. 2004;39(5):320-6.
24. Kato T, Okahashi N, Kawai S, Kato T, Inaba H, Morisaki I, et al. Impaired degradation of matrix collagen in human gingival fibroblasts by the antiepileptic drug phenytoin. *Journal of periodontology*. 2005;76(6):941-50.
25. Cotrim P, Martelli-Junior H, Graner E, Sauk JJ, Coletta R. Cyclosporin A induces proliferation in human gingival fibroblasts via induction of transforming growth factor- β 1. *Journal of periodontology*. 2003;74(11):1625-33.
26. Modeer T, Mendez C, Dahllöf G, Anduren I, Andersson G. Effect of phenytoin medication on the metabolism of epidermal growth factor receptor in cultured gingival fibroblasts. *Journal of periodontal research*. 1990;25(2):120-7.
27. Chin Y-T, Chen Y-T, Tu H-P, Shen E-C, Chiang C-Y, Gau C-H, et al. Upregulation of the expression of epidermal growth factor and its receptor in gingiva upon cyclosporin A treatment. *Journal of periodontology*. 2006;77(4):647-56.
28. Buduneli N, Sağol Ö, Atilla G, Duman S, Holmstrup P. Immunohistochemical analysis of epidermal growth factor receptor in cyclosporin A-induced gingival overgrowth. *Acta Odontologica Scandinavica*. 2001;59(6):367-71.
29. pourabbas R, Niknafs B, Shirmohammadi A. The effect of phenytoin on the ability of proliferation of periodontal and gingival ligament fibroblasts in cell culture media. *Medical Journal of Tabriz University of Medical Sciences*. 2007;28(3):45-8.
30. Barclay S, Thomason J, Idle J, Seymour R. The incidence and severity of nifedipine-induced gingival overgrowth. *Journal of clinical periodontology*. 1992;19(5):311-4.
31. Doufexi A, Mina M, Ioannidou E. Gingival overgrowth in children: epidemiology, pathogenesis, and complications. A literature review. *Journal of periodontology*. 2005;76(1):3-10.